

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน
โดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี*

POLITICAL KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING IN THE DEMOCRATIC REGIME OF
THE PEOPLE THROUGH THE OPERATIONS OF THE THONG CHAI SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION AT MUEANG DISTRICT
IN PHETCHABURI PROVINCE

นันทน์ภัส สุภการี

Nannaphat Subgaree

ดาวนภา เกตุทอง

Dawnapa Kettong

อนุชา พละกุล

Anucha Phalakula

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: nattaya11bojung@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมวิธีครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน 2) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) นำเสนอความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน โดยประยุกต์ตามหลักปัญญา 3 การวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่าง 393 คน และในการวิจัยเชิงคุณภาพมีผู้ให้ข้อมูลหลัก 9 คน การวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และในการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ประชาชนในระบบประชาธิปไตยควรมีปัญหาทั้งสามประการ ได้แก่ สุตมยปัญญา คือ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยผ่านการฟัง การอ่าน และการ

* Received 4 August 2025; Revised 19 November 2025; Accepted 11 December 2025

จดจำอย่างมีสติ เพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจทางการเมืองได้อย่างเหมาะสม จินตามยปัญญา คือ การคิดวิเคราะห์ และตระหนักรู้ในการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน และภวานามยปัญญา คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อฝึกฝนการปฏิบัติ สร้างความสามัคคี และส่งเสริมบทบาทพลเมืองที่มีคุณภาพ

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง, ระบอบประชาธิปไตย, การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล, ตำบลธงชัย, จังหวัดเพชรบุรี

Abstract

This mixed-methods research aimed to 1) study the level of people's political knowledge and understanding in a democratic Regime; 2) compare people's political knowledge and understanding in a democratic regime classified by personal factors; and 3) propose people's political knowledge and understanding in a democratic regime by applying the wisdom principle. The quantitative research employed a sample size of 393 respondents, and the qualitative research utilized 9 key informants. For the quantitative research, data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and the F-test via one-way analysis of variance (ANOVA). The qualitative research utilized descriptive content analysis. The results showed that 1) the overall level of people's political knowledge and understanding in a democratic regime was at a high level. 2) The results of the comparison of people's political knowledge and understanding in a democratic regime classified by personal factors revealed that differences in age, education level, and occupation resulted in significantly different opinions of people towards their overall political knowledge and understanding in a democratic regime at the 0.05 level. 3) People in a democratic regime should have all three types of wisdom: sutamaya-panna, which is knowledge and understanding of democracy through listening, reading, and mindful memorization. To analyze and make appropriate political decisions, Chintamayapanna is analytical thinking and awareness in sustainable community and social development, and Bhavanamayapanna is continuous participation in community activities to practice, build unity, and promote the role of quality citizens.

Keywords: Political Knowledge, Democracy, Subdistrict Administrative Organization Operations, Thong Chai Subdistrict, Phetchaburi Province

บทนำ

ปัจจุบันการพัฒนาประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจของไทย นับว่ามีความก้าวหน้าในเชิงรูปแบบมากพอสมควร แต่เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาและสาระสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติจริงและเกิดผลประโยชน์ต่อสาธารณะ ยังพบว่ามีปัญหาเพราะนักธุรกิจและนักการเมืองซึ่งมักเป็นบุคคลคนเดียวกันมุ่งทำการเมืองแบบการเมืองกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองอาศัยประชาธิปไตยแบบผ่านผู้แทน (Representative Democracy) ที่เปลี่ยนจากการเมืองแบบอำมาตยาธิปไตย หรือระบบข้าราชการประจำ (Bureaucratic Polity) มาเป็นการเมืองแบบนักธุรกิจ

การเมือง (Businessmen-politicians) ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งมุ่งรักษาผลประโยชน์ทางธุรกิจของตนหรือกลุ่มประโยชน์ที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก แนวคิดการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมหรือการส่งเสริมการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์ (Civic Politics) นับว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประชาธิปไตย การกระจายอำนาจและการพัฒนาสังคมไทยให้มีคุณภาพสูง พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงจากการปกครองของไทยแบบอำมาตยาธิปไตย (Bureaucratic Polity) เปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตยแบบผ่านผู้แทน ซึ่งปัจจุบันเป็นการเมืองแบบนักธุรกิจการเมือง (Businessmen-politicians) ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมหรือการส่งเสริมการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์ (Civic Politics) มากขึ้น แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จะถูกยกย่องเป็น “ฉบับประชาชน” ด้วยเจตนารมณ์ในการปฏิรูปการเมือง ทั้งการขยายสิทธิเสรีภาพ การเพิ่มการตรวจสอบอำนาจรัฐ และสร้างความสำเร็จที่โปร่งใส , ทว่าพัฒนาการทางการเมืองไทยในเวลาต่อมากลับไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว เนื่องจากได้เกิดการรัฐประหารหลายครั้ง และมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญอีกหลายฉบับ รวมถึงฉบับปัจจุบัน ซึ่งถูกวิจารณ์ว่ามีกลไกที่ลดทอนอำนาจการมีส่วนร่วมของประชาชนและไม่เอื้อต่อการพัฒนาประชาธิปไตยที่แท้จริง ทำให้เป้าหมายการปฏิรูปการเมืองยังไม่บรรลุผลอย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540)

ความเข้าใจของประชาชนกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งประชาชน ในประเทศอาจยังสับสนว่าประชาธิปไตย คืออะไร มีวิธีการดำเนินชีวิตแบบอิสระเสรีอย่างไร เรียกได้ว่าประชาชนยังไม่เข้าใจลึกซึ้งในลักษณะสำคัญของประชาธิปไตยที่ต้องมีลักษณะเป็นอุดมการณ์เป็นการปกครอง และเป็นวิถีชีวิตของตนเองด้วย ในระบอบประชาธิปไตยนี้ผู้นำในการปกครอง และประชาชนยังต้องมีประสบการณ์ในกระบวนการการปกครองของระบอบประชาธิปไตยไม่น้อยไปหรือเพียงได้ศึกษามาบางส่วน หรือได้รู้ได้เห็นจากประเทศอื่น หรือประเทศเพื่อนบ้าน หรือสังคมโลกมาบ้าง ซึ่งไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติได้จริงเมื่อเจอปัญหาที่รุนแรงถ้าเกิดปัญหาขึ้นจะกลับไปใช้ระบบเดิม ๆ ที่ตนมีประสบการณ์ในแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้นแล้วความเข้าใจของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมทางการเมืองการปกครองของระบอบประชาธิปไตย และสังคมในประเทศนั้นที่ได้สะสมอย่างยาวนาน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดเป็นดัชนีสำคัญว่า ประเทศนั้นจะประสบความสำเร็จเพียงใดในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีระบบแบบแผนในการกระจายอำนาจหรือหลักการ ในสังคมประชาธิปไตย (ปรีชา เรืองจันทร์, 2560)

องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย กำหนดพันธกิจ เป็น 1. จัดให้มีและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและแหล่งน้ำอย่างทั่วถึง เพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน 2. ส่งเสริม สนับสนุนการป้องกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชุมชนให้ครอบคลุมทุกด้าน 3. ส่งเสริม สนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และป้องกันสาธารณภัย 4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการท่องเที่ยว 5. ส่งเสริม อนุรักษ์ฟื้นฟู ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 6. พัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการท้องถิ่น เสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีวิสัยทัศน์ ให้ตำบลธงชัยน่าอยู่ คู่คุณธรรม นำสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างเศรษฐกิจที่มั่นคง ดำรงไว้ซึ่งมาตรฐานบริหารจัดการที่ดี สืบสานประเพณีวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูด ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สมภาพ ระวังทุกข์, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อนำมาพิจารณาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแล้วการปกครองแบบประชาธิปไตยมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ คือ อำนาจการปกครองเป็นของประชาชน กล่าวคืออำนาจสูงสุด

เป็นของประชาชนโดยประชาชนทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ และมีความเสมอภาคกัน ประชาชนกลุ่มใดจะได้รับอำนาจ เป็นรัฐบาลต้องได้รับฉันทานุมัติจากประชาชน คือมาจากการเลือกตั้ง อันเป็นการปกครองโดยเสียส่วนใหญ่โดย รัฐบาลต้องบริหารงานอย่างเปิดเผยและตรวจสอบได้ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วม ทางการเมืองในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลจึงอาจสรุปได้ว่า สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคของประชาชน การเลือกตั้งและการบริหารงานเป็นอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่สำคัญอย่างยิ่ง ปัจจุบัน ประชาธิปไตยในประเทศไทย มีแนวโน้มการพัฒนาที่ดีมากขึ้น ประชาชนมีความตื่นตัวต่อการเคลื่อนไหวทาง การเมือง มีความสนใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทางการเมืองมากขึ้น แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่ายังมีปัญหา ที่ต้องได้รับแก้ไข เช่น ประชาชนบางส่วนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับ ประชาธิปไตย เนื่องจากกลุ่มบุคคลที่ให้ความ สนใจต่อการปกครอง มักเป็นคนชนชั้นกลาง หรือกลุ่มปัญญาชน ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพ เพื่อดำรงชีพมากกว่าที่จะให้ความสำคัญกับการเมืองหรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ปัญหาเรื่องการเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย มีการขายบัตรประชาชน เกิดการซื้อเสียงหรือรับเงินจากนักการเมือง เหตุการณ์ เหล่านี้ส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศแสดงถึงความไม่เป็นประชาธิปไตย การละเมิดสิทธิเสรีภาพ ประชาชน ขาดความมั่นใจ ความเข้าใจ ทำให้ไม่ยอมเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทางการเมือง ไม่อยากแสดงความคิดเห็นใดๆ (ขวัญชัยวัฒนา รอดทอง, 2565) ซึ่งประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองมักจะมีแนวโน้มที่จะ ไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาธิปไตยจะพัฒนาก้าวหน้าไปได้ยิ่งในรัฐที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทาง การเมืองกว้างขวาง สาธารณชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรม ของการมีส่วนร่วมอย่างพอเพียง มีการสื่อสารใน ด้านความรู้ความเข้าใจ ข้อเท็จจริงอย่างเปิดเผย และเต็มที่ การที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และ ข่าวสารทางการเมือง ไม่เพียงแต่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้นแต่จะเป็นผู้ที่มี ความรู้สึกผูกพันและยึดมั่นต่อระบบการเมืองนั้น ๆ มากขึ้นอีกด้วย การที่ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจทาง การเมืองในระบอบประชาธิปไตย นับได้ว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งต่อการสถาปนาระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพ การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยของประชาชน จึงมีค่าแก่การให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัด เพชรบุรี” เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจในระบอบการเมืองการปกครองตาม ระบอบประชาธิปไตย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาการเมืองการปกครองของไทย และจะเป็นการ ส่งเสริมให้ประชาชนในชาติเกิดความรักชาติ มีความสามัคคีซึ่งกันและกัน และเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนซึ่งมี สิทธิในอำนาจอธิปไตย มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย อันจะก่อให้เกิดการพัฒนา ประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในพื้นที่องค์การ บริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อนำเสนอความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยประยุกต์ตามหลักปัญญา 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (หมู่ที่ 1 – หมู่ที่ 9) และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 6,951 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูปหรือคน นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์หรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 2 คน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น จำนวน 10 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากผู้เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักปัญญา 3 จำนวน 9 ข้อ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีจำนวน 12 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดมีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง (content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (content validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) จำนวน 5 ท่าน ซึ่งจากการคำนวณหาค่า IOC ครั้งนี้ได้เท่ากับ 0.94 และในการคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามในภาพรวมทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นเครื่องมือวิจัย ซึ่งเป็นการใช้คำถามปลายเปิดที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถออกความเห็นหรือให้ข้อมูลได้อย่างเปิดเผย ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 ชุด ซึ่งเป็นประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (หมู่ที่ 1 – หมู่ที่ 9) และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในช่วงเดือนมกราคม 2568 ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน จากนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูปหรือคน นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์หรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 2 คน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2568 แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ สำหรับแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก นำไปวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักปัญหา 3 และวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Content Analysis) ตามเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

1) วางเค้าโครงของข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (Categories) เพื่อให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ และสามารถตัดสินใจได้ว่าคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบทและจะทิ้งคำหรือข้อความใดออกไป

2) คำนี้ถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์โดยมีการโยงเข้ากับกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความกว้างขึ้น และนำไปสู่การอ้างอิงกับข้อมูลอื่นๆ ได้

ผลการวิจัย

1. ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ภาพรวม

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตย	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 ด้านหลักอำนาจธิปไตย	3.79	0.73	มาก
2 ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ	3.80	0.75	มาก
3 ด้านหลักความเสมอภาค	3.78	0.74	มาก
4 ด้านหลักภราดรภาพ	3.81	0.77	มาก
รวม	3.79	0.68	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านหลักอำนาจธิปไตย ($\bar{X}=3.97$, S.D.=0.73) ด้านหลักภราดรภาพ ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.77) ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.75) และด้านหลักความเสมอภาค ($\bar{X}=3.78$, S.D.=0.74) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวม

(n = 379)

ความรู้ความเข้าใจทาง การเมืองในระบอบ ประชาธิปไตย		SS	df	MS	F	Sig.
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.193	2	.097	.210	.811
	ภายในกลุ่ม	172.013	374	.460		
	รวม	172.207	376			

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($F=0.210$, $Sig=0.811$) จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอายุโดยรวม

(n = 379)

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย		SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม		164.547	369	.446		
ภายในกลุ่ม		172.207	376			
รวม		7.659	7	1.094	2.454	.018*

จากตารางที่ 4 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกัน ($F = 2.454, Sig = 0.018$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ตารางที่ 4 การทดสอบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด LSD. (Least Significant Difference) จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม

(n = 379)

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	31 – 35 ปี	36 – 40 ปี	41 – 45 ปี	46 – 50 ปี	51 – 55 ปี	56 – 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	3.97	-	0.227	0.963	0.094	0.649	0.029*	0.025*	0.038*
31 – 35 ปี	3.79	-	-	0.145	0.619	0.361	0.238	0.193	0.194
36 – 40 ปี	3.97	-	-	-	0.036*	0.603	0.008*	0.008*	0.024*
41 – 45 ปี	3.73	-	-	-	-	0.138	0.439	0.354	0.309
46 – 50 ปี	3.90	-	-	-	-	-	0.038*	0.032*	0.056
51 – 55 ปี	3.63	-	-	-	-	-	-	0.845	0.632
56 – 60 ปี	3.60	-	-	-	-	-	-	-	0.747
61 ปีขึ้นไป	3.53	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จำนวน 8 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ

30 ปี กับอายุ 41-50 ปี อายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี กับอายุ 56-60 ปี อายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี กับอายุ 61 ปีขึ้นไป อายุ 36-40 ปี กับอายุ 41-55 ปี อายุ 36-40 ปี กับอายุ 51-55 ปี อายุ 36-40 ปี กับอายุ 56-60 ปี อายุ 36-40 ปี กับอายุ 61 ปีขึ้นไป อายุ 46-50 ปี กับอายุ 51-55 ปี และอายุ 46-50 ปี กับอายุ 56-60 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม

(n = 379)

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย		SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม		8.084	5	1.617	3.655	.003*
ภายในกลุ่ม	โดยภาพรวม	164.122	371	.442		
	รวม	172.207	376			

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F= 3.655, Sig=0.003) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ตารางที่ 6 การทดสอบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด LSD. (Least Significant Difference) จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม

(n=379)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	อื่น ๆ โปรดระบุ
---------------	-----------	-------------	-----------------------	----------------	-----------	----------	-----------	-----------------

ไม่ได้ศึกษา	3.62	-	0.247	0.000*	0.002*	0.437	0.473	-
ประถมศึกษา/ มัธยมศึกษา	3.74	-	-	0.012*	0.041*	0.851	0.880	-
อนุปริญญา/ปวส.	4.01	-	-	-	0.676	0.022*	0.040*	-
ปริญญาตรี	3.96	-	-	-	-	0.058	0.088	-
ปริญญาโท	3.71	-	-	-	-	-	0.988	-
ปริญญาเอก	3.72	-	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จำนวน 6 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่ไม่ได้ศึกษากับอนุปริญญา/ปวส. ไม่ได้ศึกษากับปริญญาตรี การศึกษาระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษา กับอนุปริญญา/ปวส. ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา กับปริญญาตรี การศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. กับปริญญาโท และอนุปริญญา/ปวส. กับปริญญาเอก นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอาชีพโดยรวม

(n = 379)

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย		SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม		5.157	4	1.289	2.871	.023*
ภายในกลุ่ม	โดยภาพรวม	167.049	372	.449		
	รวม	172.207	376			

จากตารางที่ 8 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกัน (F= 2.871, Sig=0.023) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ตารางที่ 8 การทดสอบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด LSD. (Least Significant Difference) จำแนกตามอาชีพโดยภาพรวม

(n=379)

อาชีพ	$\bar{X}$	ข้าราชการ/			ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	อื่น ๆ โปรตรระบุ
		พนักงานราชการ/ลูกจ้าง	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน			
ข้าราชการ/พนักงานราชการ/ลูกจ้าง	3.66	-	0.798	0.153	0.331	0.003*	-
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.69	-	-	0.259	0.493	0.007*	-
พนักงานบริษัทเอกชน	3.82	-	-	-	0.636	0.075	-
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	3.77	-	-	-	-	0.028*	-
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4.01	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ โปรตรระบุ	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานราชการ/ลูกจ้างกับไม่ได้ประกอบอาชีพ ประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจกับไม่ได้ประกอบอาชีพ และประชาชนที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายกับไม่ได้ประกอบอาชีพ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

3. ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยการประยุกต์หลักปัญหา 3

การสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน โดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สามารถอธิบายตามหลักปัญหา 3 ได้แก่ ด้านสุตมย ปัญหา ที่เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้องผ่านกิจกรรมการอบรม เวทีเสวนา และสื่อชุมชน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจทางการเมืองได้อย่างมีเหตุผล ด้านจินตมย ปัญหา ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา และการรับรู้ข้อมูลจากหลายมุมมองเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ส่วนด้านภาวนามยปัญหา มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ เพื่อฝึกฝนวินัย สติ และการมีจิตสาธารณะ อันเป็นรากฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีคุณภาพและยั่งยืน ซึ่งทั้งสามด้านนี้ ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถใช้ปัญญาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างรอบด้าน ส่งผลต่อการปกครองในระดับท้องถิ่นที่เข้มแข็ง โปร่งใส และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านหลักอำนาจอธิปไตย ด้านหลักภราดรภาพ ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ และด้านหลักความเสมอภาค ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามหลักการ 4 ประการ ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตย หลักสิทธิและเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักภราดรภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรักชาติ มีความสามัคคีซึ่งกันและกัน และเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิในอำนาจอธิปไตย มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศต่อไป ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตย หลักสิทธิและเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักภราดรภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิสุทธิ์ โปธิแทน (2554) ที่กล่าวว่า ประชาธิปไตยในสังคมโลกมีหลักการที่สำคัญอยู่ 4 ประการ คือ 1. อำนาจอธิปไตยของปวงชน (Sovereignty of the People) 2. สิทธิและเสรีภาพ (Right and Liberty) 3. ความเสมอภาค (Equality) และ 4. ภราดรภาพ (Fraternity) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิชิรัมย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความรู้ความเข้าใจใน ระบอบประชาธิปไตยของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ประชาชนมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดด้านหลักสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล รองลงมา คือ ด้านการเสมอภาค และน้อยที่สุด คือ ด้านปกครอง ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกิจ พรรัตนานุกูล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลอยประภัส โหตระไวศยะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่พำนักอาศัย พบว่า แรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวที่มี อายุ

แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลอยประภัส โทตระไวศยะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่พำนักอาศัย พบว่า แรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

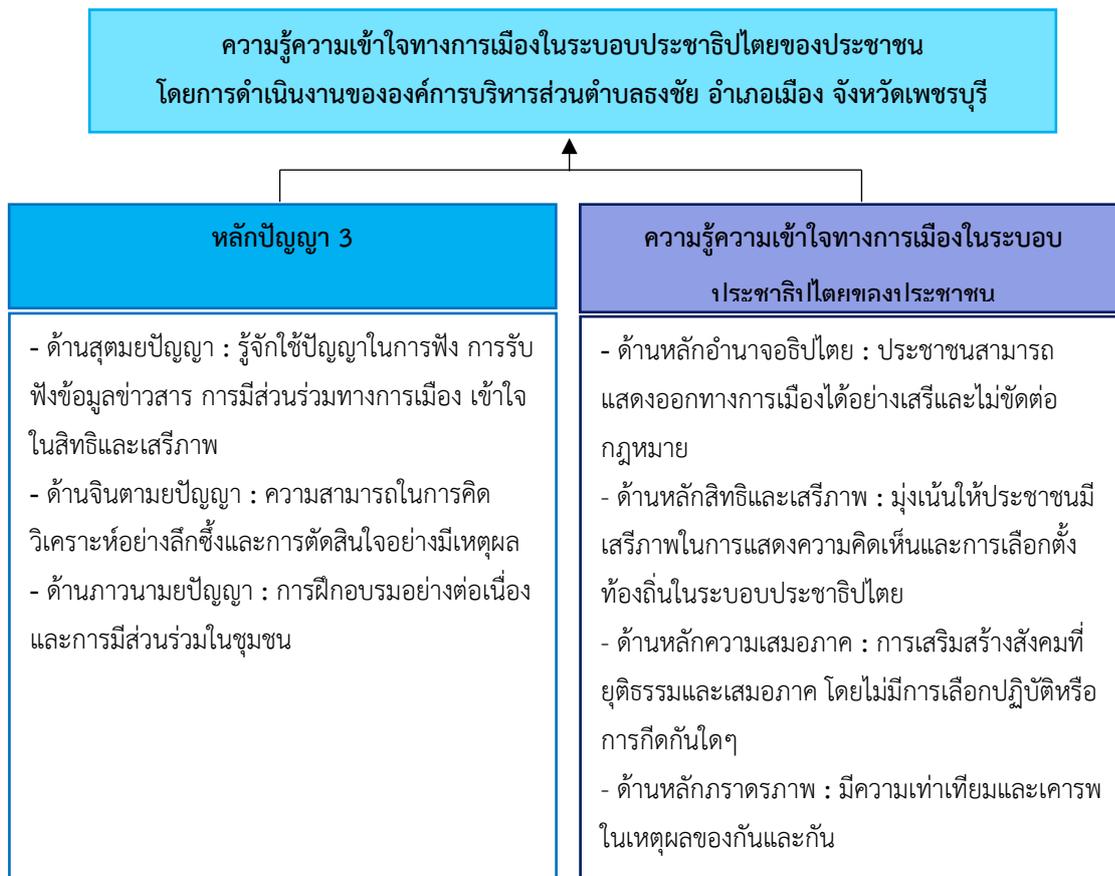
4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกิจ พรรัตนานุกูล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

การสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน โดยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สามารถอธิบายตามหลักปัญญา 3 ได้แก่ ด้านสุตมย ปัญญา ที่เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้องผ่านกิจกรรมการอบรม เวทีเสวนา และสื่อชุมชน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจทางการเมืองได้อย่างมีเหตุผล ด้านจินตมยปัญญา ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา และการรับรู้ข้อมูลจากหลายมุมมองเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ส่วนด้านภาวนามยปัญญา มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของ อบต. อย่างสม่ำเสมอ เพื่อฝึกฝนวินัย สติ และการมีจิตสาธารณะ อันเป็นรากฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีคุณภาพและยั่งยืน ซึ่งทั้งสามด้านนี้ ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถใช้ปัญญาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างรอบด้าน ส่งผลต่อการปกครองในระดับท้องถิ่นที่เข้มแข็ง โปร่งใส และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกิจ พรรัตนานุกูล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ประกอบด้วย การเปิดรับข่าวสาร ได้แก่ การเลือกเปิดรับ การเลือกให้ความสนใจ การเลือกรับรู้และตีความหมายและการเลือกจดจำ โดยบูรณาการหลักปัญญา 3 เข้ามาส่งเสริมกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย สุตมยปัญญา (ปัญญาที่เกิดจากการฟัง) จินตมยปัญญา (ปัญญาที่เกิดจากการคิด) และภาวนามยปัญญา (ปัญญาที่เกิดจากการปฏิบัติ) เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจความทางการเมืองพื้นฐาน อันได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตย หลักสิทธิและเสรีภาพ หลักความเสมอภาคและหลักภราดรภาพ

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดย การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดย อบต.ธงชัย สามารถประยุกต์ตามหลักปัญญา 3 ได้แก่ สุตมย ปัญญา โดยส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารและสิทธิทางการเมืองผ่านการอบรมและเวทีเสวนา จินตามยปัญญา ด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนวิเคราะห์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกำหนดทิศทางชุมชนอย่างมีเหตุผล และ ภาวนามยปัญญา ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต. อย่างสม่ำเสมอเพื่อฝึกสติและพัฒนาจิตสาธารณะ อันนำไปสู่การปกครองท้องถิ่นที่โปร่งใสและยั่งยืน มาใช้เป็นแนวทางได้องค์ความรู้ใหม่ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัยได้ทราบถึง 1) ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยควรมีปัญญาทั้งสามประการ ได้แก่ สุตมยปัญญา คือ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยผ่านการฟัง การอ่าน และการจดจำอย่างมีสติ เพื่อ

วิเคราะห์และตัดสินใจทางการเมืองได้อย่างเหมาะสม จินตามยปัญญา คือ การคิดวิเคราะห์และตระหนักู้ในการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน และภาวนามยปัญญา คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อฝึกฝนการปฏิบัติ สร้างความสามัคคี และส่งเสริมบทบาทพลเมืองที่มีคุณภาพ ข้อเสนอแนะประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ 1) ด้านหลักอำนาจอธิปไตย หน่วยงานควรส่งเสริมให้ประชาชนให้ความสำคัญในการเลือกผู้แทน (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล) โดยใช้เหตุผลในการเลือกคนที่คิดว่าจะสามารถเข้ามาบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ดียิ่งขึ้น 2) ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ หน่วยงานควรส่งเสริมให้ประชาชนใส่ใจและร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างเสรีภาพ 3) ด้านหลักความเสมอภาค หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้ประชาชนประชาชนทุกระดับและทุกอาชีพสามารถเข้าถึงการตอบสนองจากรัฐได้อย่างเสมอภาค และ 4) ด้านหลักภราดรภาพ หน่วยงานควรส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายตามหน้าที่ของพลเมืองอย่างเคร่งครัด และ 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ได้แก่ 1) ควรทำการศึกษาวิจัยความเข้าใจหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามหลักภูมิธรรม 2) ควรทำการศึกษาวิจัยรูปแบบการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และ 3) ควรทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

บรรณานุกรม

- ขวัญชัยวัฒนา รอดทอง. (2565). การเมืองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้มุมมองของประชาชน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน ใน (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปกิจ พรรัตนานุกุล. (2564). ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ใน ใน (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปรีชา เรืองจันทร์. (2560). การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก:: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระมหาดรงค์ศักดิ์ วิชิรัมย์. (2558). การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 9(2), 50-56.
- พลอยประภัส โทตระไคยยะ. (2564). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 8(1), 151-161.
- วิสุทธิ โปธิแทน. (2554). แนวคิดพื้นฐานของประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมภพ ระงับทุกข์. (2564). การปกครองระบอบประชาธิปไตยกับสถาบันทางการเมืองไทยในยุครัฐธรรมนูญ 2560. วารสารปรัชญาปริทรรศน์, 26(2), 205-215.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2540). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New York: Harper and Row Publication.